

संदर्भ क्र. : शिवाजी वि./अ.म./695

दिनांक : 20/09/2023

प्रति,

मा. प्राचार्य/संचालक,
सर्व संलग्नित महाविद्यालये,
शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर

विषय : बी. ए. भाग 2 अभ्यासक्रमाच्या Skill Enhancement Courses (SEC) बाबत.

संदर्भ : या कार्यालयाचे पत्र क्र.631 दि.22/08/2023.

महोदय/महोदया,

उपरोक्त विषयास अनुसरून आदेशान्वये कळविण्यात येते की, राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण, 2020 नुसार शैक्षणिक वर्ष 2023-2024 पासून लागू करण्यात आलेल्या बी. ए. भाग 2 अभ्यासक्रमासाठी Skill Enhancement Courses (SEC) कोर्ससाठी सत्र निहाय अभ्यासक्रम निश्चित करून उपरोक्त संदर्भित पत्रानुसार कळविण्यात आले होते. विद्यार्थ्यांनी त्यातील कोणताही एक सत्र निहाय निवडावयाचा आहे. Skill Enhancement Courses (SEC) कोर्स हा स्ट्रक्चरनुसार एकूण 25 गुणांचा आहे याची नोंद घेण्यात यावी.

B. A. Part II (NEP 1.0)

Sr.No.	Semester	Courses
1	III	मुलाखत लेखन
2		अनुवाद सिध्दांत और स्वरूप
3		Communicative English -1
4		The Case Study Method
5		Historical Tourism in Maharashtra
6		Financial Literacy
7		Enhancing Emotional Intelligence Skills
8		Gender Sensitization
1	IV	परिक्षणात्मक लेखन
2		मशीनी अनुवाद
3		Business Communication and Presentation Skills
4		Fieldwork Research Method
5		Historical Tourism in India
6		E-Banking
7		Leadership Skills for Youth
8		Human Rights Education

सदरची बाब सर्व शिक्षक, विद्यार्थी व संबंधितांच्या निदर्शनास आणावी.
कळावे,

प्रत,

आपला विश्वासू
(डॉ. एस. एम. कुबल)
उपकुलसचिव

1	मा. अधिष्ठाता, मानवविज्ञान विद्याशाखा	5	बी. ए. परीक्षा विभाग
2	मा. संचालक परीक्षा व मुल्यमापन मंडळ	6	परीक्षक नियुक्ती ए व बी विभाग
3	मा. अध्यक्ष, सर्व अभ्यास/अस्थायी मंडळ.	7	आय. टी. सेल विभाग
4	मा. संचालक, दूरस्थ व ऑनलाईन शिक्षण विभाग		

संदर्भ क्र. : शिवाजी वि./अ.म./631

दिनांक :22 /08 /2023

प्रति,

मा. प्राचार्य/संचालक,
सर्व संलग्नित महाविद्यालये,
शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर

विषय : पदवी भाग 2 अभ्यासक्रमाच्या Skill Enhancement Courses (SEC) बाबत.

महोदय/महोदया,

उपरोक्त विषयास अनुसरून आदेशान्वये कळविण्यात येते की, राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण, 2020 नुसार शैक्षणिक वर्ष 2023-2024 पासून लागू करण्यात आलेल्या पदवी भाग 2 अभ्यासक्रमासाठी Skill Enhancement Courses (SEC) कोर्ससाठी सत्र निहाय खालील प्रमाणे अभ्यासक्रम निश्चित करण्यात आले आहेत.

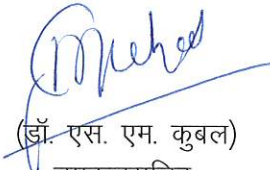
B. A. (NEP 1.0)

Sr.No.	Programme	Semester	Courses
1	मराठी	III	मुलाखत लेखन
2	हिंदी		अनुवाद सिध्दांत और स्वरूप
3	इंग्रजी		Communicative English -1
4	समाजशास्त्र		The Case Study Method
5	इतिहास		Historical Tourism in Maharashtra
6	अर्थशास्त्र		Financial Literacy
7	मानसशास्त्र		Enhancing Emotional Intelligence Skills
8	राज्यशास्त्र		Gender Sensitization
1	मराठी	IV	परिक्षात्मक लेखन
2	हिंदी		मशीनी अनुवाद
3	इंग्रजी		Business Communication and Presentation Skills
4	समाजशास्त्र		Fieldwork Research Method
5	इतिहास		Historical Tourism in India
6	अर्थशास्त्र		E-Banking
7	मानसशास्त्र		Leadership Skills for Youth
8	राज्यशास्त्र		Human Rights Education

सदरची बाब सर्व शिक्षक, विद्यार्थी व संबंधीतांच्या निदर्शनास आणावी.

कळावे,

आपला विश्वासू

(डॉ. एस. एम. कुबल)
उपकुलसचिव

प्रत,

1	मा. अधिष्ठाता, मानवविज्ञान विद्याशाखा	5	बी. ए. परीक्षा विभाग
2	मा. संचालक परीक्षा व मुल्यमापन मंडळ	6	परीक्षक नियुक्ती ए व बी विभाग
3	मा. अध्यक्ष, सर्व अभ्यास/अस्थायी मंडळ.	7	आय. टी. सेल विभाग
4	मा. संचालक, दुरस्थ व ऑनलाईन शिक्षण विभाग		

शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर

Board of Studies in Marathi

मराठी अभ्यास मंडळ

CBCS with M.E. & M.E. in accordance with NEP 2020

Skill Enhancement Course (SEC)

अभ्यासक्रम / Syllabus

बी.ए. भाग : 2 / Class : II

B.A. Part – II Sem- III

June 2023 onward

सत्र : तिसरे

मुलाखत लेखन

Course Learning Outcomes

१. मुलाखत लेखन कौशल्य वृद्धिंगत होईल.
२. मुलाखत लेखनासाठी आवश्यक गुण लक्षात येतील.
३. माध्यमानुसार मुलाखतीचे स्वरूप कसे बदलते याचे आकलन होईल.
४. मुलाखत लेखनाच्या पद्धती समजतील.
५. मुलाखत लेखन कौशल्य वृद्धिंगत करून करिअरची संधी मिळेल.

विभाग Module	घटक Topic	अध्यापन तासिका Teacing Hours	श्रेयांक Credit
विभाग १ Module 1	<ul style="list-style-type: none"> मुलाखत लेखन संकल्पना आणि स्वरूप मुलाखतीचे महत्त्व मुलाखत लेखनासाठी आवश्यक पूर्वतयारी मुलाखत घ्यावी कशी □	15	1
विभाग २ Module 2	<ul style="list-style-type: none"> मुलाखत लेखनासाठी आवश्यक गुण मुलाखत लेखनाच्या पद्धती माध्यमानुसार मुलाखतीचे बदलते स्वरूप (वृत्तपत्र, नियतकालिके, आकाशवाणी, दूरचित्रवाणी) स्पर्धा परीक्षा आणि मुलाखत मुलाखत लेखन कौशल्य व व्यावसायिक संधी	15	1

संदर्भग्रंथ

१. नसिराबादकर, ल.रा., व्यवहारिक मराठी, भाषाविकास संशोधन संस्था, कोल्हापूर.
२. वांदिले, सुरेश., मराठी भाषा: संधी आहे सर्वत्र, मराठी शिक्षक संघ, शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर.
३. परुळेकर, राजू., माणसं भेटलेली न भेटलेली, नवचैतन्य प्रकाशन, मुंबई.
४. दळवी, जयवंत., साहित्यिक गप्पा दहा साहित्यिकांशी, मॅजेस्टिक प्रकाशन, मुंबई.
५. वागळे, निखिल., ग्रेट भेट, अक्षर प्रकाशन, मुंबई.
६. जगताप, राम ., कर्ती माणसं, लोकवाङ्मय गृह, मुंबई.
७. गवस, राजन., शिंदे अरुण, पाटील गोमटेश, भाषिक सर्जन आणि उपयोजन, दर्या प्रकाशन, पुणे.
८. जोशी, सुधा., वेध साहित्याचा व साहित्यिकांचा मौज प्रकाशन, मुंबई.
९. गडकरी, माधव, साहित्यातील हिरे आणि मोती, उत्कर्ष प्रकाशन, पुणे.
१०. शिरसाठ, विनोद., केशवरावांच्या मुलाखती, साधना प्रकाशन, पुणे.
११. गुर्जर संकल्प, जायली वाव्हळ, तीन संपादकांच्या मुलाखती, साधना प्रकाशन, पुणे
१२. पचिंद्रे, श्रीराम, मुलाखत आणि शब्दांकन, अनुबंध प्रकाशन, पुणे.
१३. नेमाडे, भालचंद्र, निवडक मुलाखती, लोकवाङ्मय प्रकाशन, मुंबई.
१४. कांबळे, उत्तम, लढणाऱ्याच्या मुलाखती, मनोविकास प्रकाशन, पुणे.
१५. प्रतिभा आणि प्रतिमा, मुलाखत मालिका, सह्याद्री, दूरदर्शन
१६. जोशी, नीला (संपा.) ., व्यक्तिमत्व विकास आणि भाषिक कौशल्ये, दर्या प्रकाशन, पुणे.

प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप

Pattern of Question paper

Total Marks - 50

प्रश्न क्रमांक	प्रश्नाचे स्वरूप	गुण
1.	बहुपर्यायी वस्तुनिष्ठ प्रश्न (MCQ) योग्य पर्याय निवडा (प्रत्येकी 2 गुणांचे एकूण 25 प्रश्न)	50

शिवाजी विश्वविद्यालय, कोल्हापुर.

हिंदी अध्ययन मंडल.

द्वितीय वर्ष (बी.ए. भाग दो)(मानव्यविद्या शाखा) हिंदी

तीसरा सत्र (SKILL ENHANCEMENT COURSE.)

(SEM. -III) अनुवाद सिद्धांत और स्वरूप

शैक्षिक वर्ष 2023-24 से प्रारंभ

(शैक्षिक वर्ष 2023- 24, 2024-25, 2025-2026.)

(नवीन पाठ्यक्रम सत्र परीक्षा तथा एन.ई.पी. 2020 प्रणाली)

New syllabus Semester Credit & NEP 2020 System

उद्देश्य—

1. अनुवाद का सामान्य परिचय कराना।
2. अनुवाद प्रक्रिया सैद्धांतिक पक्ष ,समस्या, भेद आदि से छात्रों को परिचित कराना।
3. छात्रों को अनुवाद का महत्त्व बताना।
4. अनुवाद के उपयोगी विभिन्न क्षेत्रों की जानकारी देना।
5. छात्रों को हिंदी-मराठी-अंग्रेजी भाषाओं की पारस्परिक अनुवाद संबंधी मार्गदर्शन कराना।

पाठ्यक्रम—

अनुवाद सिद्धांत और स्वरूप

इकाई प्रथम

1. अनुवाद अर्थ, परिभाषा एवं स्वरूप.
2. अनुवाद की आवश्यकता और महत्त्व.

इकाई दूसरी

1. अनुवादक के गुण.
2. दो भाषाओं में अंतर शब्दावली, पदरचना ,अर्थ.
(हिंदी-मराठी और हिंदी-अंग्रेजी के संदर्भ में.)

प्रश्नपत्र का स्वरूप तथा अंक विभाजन

कुल अंक 40

	प्रश्न का स्वरूप	अंक
प्रश्न 1	समग्र पाठ्यक्रम पर पाँच बहुविकल्पीय प्रश्न अ)पर्यायवाची 3 प्रश्न 06 अंक ब)उचित मिलान 1प्रश्न 02 अंक क)सही गलत 1प्रश्न 02 अंक	10
प्रश्न 2.	समग्र पाठ्यक्रम पर लघुतरी प्रश्न (चार में से दो) उत्तर सीमा 150-200 शब्द	10
प्रश्न 3	समग्र पाठ्यक्रम दीर्घोत्तरी प्रश्न (अंतर्गत विकल्प के साथ)उत्तर सीमा 600-800 शब्द	20

अंतर्गत मूल्यामापन **10 अंक**(मौखिक / चर्चासत्र / स्वाध्याय / यात्रा भेंट / क्षेत्रीय कार्य)

संदर्भ ग्रंथ—

1. अनुवाद रूपरेखा— डॉ.सुरेश कुमार
- 2.अनुवाद विज्ञान की भूमिका— कृष्णकुमार गोस्वामी

3.कार्यालयीन हिंदी एवं कार्यालयीन अनुवाद तकनीक— डॉ.सुरेश माहेश्वरी।

4.अनुवाद सिद्धांत और प्रयोग— भोलानाथ तिवारी

Shivaji University, Kolhapur
Skill Enhancement Course (SEC) under NEP
B. A. Part II Sem. III
SEC Course: Communicative English-I
2 Credits (Mode: Self Study)

Learning Outcomes:

1. Students will be able to understand personal communicative skills.
2. Students will be able to understand professional communicative skills.

Unit:-1. Personal Communication (1 Credit, 15 Hours)

- a) Personal Communication
- b) Private Letters
- c) Telephone Communication
- d) E-communication
- e) Electronic Mail or Email
- f) E-mail Discussion Groups
- g) Email Pals
- h) Blogs

Unit:-2. Professional Communication (1 Credit, 15 Hours)

- a) Professional Communication
- b) Formal Communication
- c) Meeting
- d) E-Communication
- e) Report
- f) Memorandum or Memos

Reference:

1. *AEC: Communicative English-I*, Self Instructional Material developed

Further Reading:

1. Dr. Rao, Nageshwar & Dr. Das Rajendra P. *Communication Skills*, Delhi, Himalaya Publishing House, 2005.
2. Ganguly, Anand. *The Art of Business Communication*. Goodwill Publishing House, New Delhi.
3. Kariya, Rajesh. *Professional Communication*, Jaipur, Paradise Publishers, 2012.
4. Kaul, Asha. *Business Communication*. Prentice-Hall of India Private Limited, New Delhi. 2007.
5. Kumar, Varinder and Bodh Raj. *Business Communication*. Kalyani Publishers, New Delhi. 2000.
6. Rai, Urmila and S. M. Rai. *Effective Communication*. Himalaya Publishing House, Mumbai. 2001.
7. Mathew, M. J. *Business Communication: Theory and Practice*. RBSA Publishers, Jaipur. 2002.

Evaluation Method

Total Marks	50
Duration	1 hour
Type of Questions	Multiple Choice (MCQs)

Skill Enhancement Course SEC Sociology

Course Sociology B.A.Part – II, Semester- III

The Case Study Method

Total Marks - 50

The Case Study Method is a research approach frequently used in sociology and other social sciences. It involves an in-depth and detailed analysis of a single case or a small number of cases to gain a deep understanding of a particular phenomenon, context, or social issue. This method aims to provide rich and contextually nuanced insights that might not be easily captured through more quantitative or generalizable research methods. Here are the objectives and outcomes associated with the Case Study Method in sociology.

A) Objectives:

- 1. Understanding Complexity:** Case studies are particularly suited for exploring complex and multifaceted social phenomena..
- 2. Contextual Insight:** Case studies emphasize the importance of context in shaping human behavior and social interactions.
- 3. Theory Development and Testing:** Case studies can contribute to the development and refinement of sociological theories.
- 4. Holistic Examination:** Case studies allow for a holistic examination of a specific case, considering various dimensions and perspectives.

B) OUTCOMES:

- 1. In-Depth Knowledge:** The primary outcome of a case study is an in-depth understanding of the case being studied. Researchers can uncover intricate details, motivations, and dynamics that might go unnoticed in broader studies.
- 2. Contextualized Findings:** Case studies provide findings that are deeply embedded within their specific context. This contextuality helps in understanding how social factors interact to produce certain outcomes.
- 3. Theory Enrichment:** Through case studies, researchers can challenge, refine, or expand existing sociological theories. The insights gained from a case study can contribute to a more nuanced understanding of theoretical concepts.
- 4. Qualitative Insights:** Case studies often generate qualitative data, such as narratives, observations, and interviews, which can offer rich insights into the lived experiences of individuals and groups.
- 5. Policy Implications:** The detailed insights from case studies can inform policy decisions by highlighting specific challenges, successes, and potential interventions within a given social context.

C) COURSE CONTENT

Unit - I: Introduction to Case Study

(15 Hours)

A) Case Study: Meaning and Characteristics

B) Types of Case Study

C) Case Study: Advantages and Limitations

Unit- II: Process of Case Study

(15 Hours)

A) Principles of Case Study

B) Planning for Case Study

C) Sources of Data Collection for Case Studies

Suggested Readings:

1. Ahuja, Ram (2008); Research Methods, Rawat Publications, Jaipur.
2. Young, P.V.(1960); Scientific Social Surveys and Research, Prentice Hall, New York.
3. भांडारकर पु.ल. (१९८७); सामाजिक संशोधन पद्धती, महाराष्ट्र ग्रंथनिर्मिती मंडळ, नागपूर.
4. नाडगोंडे गुरुनाथ(१९९९); सामाजिक संशोधन पद्धती, फडके प्रकाशन, कोल्हापूर
5. कऱ्हाडे बी.एम.(२००७); शास्त्रीय संशोधन पद्धती, पिंपळापुरे अँड कं. पब्लिशर्स, नागपूर.

BA-2

Semester-3

Historical Tourism in Maharashtra

Unit 1. Tourism

(Teaching Hours- 15, Credit- 01)

- a. Definition
- b. Types of Tourists
- c. Types of Tourism

Unit 2. Ajanta-Ellora-Daulatabad Circuit

(Teaching Hours- 15, Credit- 01)

- a. Paintings in Ajanta
- b. Sculptures and Caves in Ellora
- c. Monuments in Daulatabad

Suggested Readings:

- देगलूरकर, गो.ब. वेरूळ दर्शन, स्नेहल प्रकाशन, पुणे, २००८
- Dhavalikar, M. K., Ajanta: A Cultural Study, University of Poona, Poona, 1973
- Gopal, B.R. , The Rashtrakuta of Malkhed (Studies in their History and Culture), Bangalore , 1996
- माटे म.श्री., प्राचीन कलाभारती, कॉन्टिनेन्टल प्रकाशन, पुणे, १९९८
- माटे म.श्री. , कमल चव्हाण, मध्ययुगीन कलाभारती, कॉन्टिनेन्टल प्रकाशन, पुणे, २००२

Shivaji University, Kolhapur
B. A. II SEM III (SEC)

Course Name : Financial Literacy

Course Credits : 2

Course Outcomes: After successful completion of this course, the students will be able to:

- Understand the basic financial concepts.
- Enhance the knowledge base in terms of financial literacy.
- Learn how to manage their money effectively and improve their overall well-being.

Module 1: Introduction to Financial Literacy

(Credit- 01)

- 1.1 Financial literacy: meaning, importance and benefits
- 1.2 Evolution of money: functions of money, concept of value of money
- 1.3 Savings: meaning, determinants of savings
- 1.4 Investment: meaning, types of investment, determinants of investment

Module 2: Various Aspects of Financial Literacy

(Credit- 01)

- 2.1 Banking system in India: public sector banks, private banks, cooperative banks
- 2.2 Types of accounts: saving account, current account, recurring deposit account, fixed deposit account
- 2.3 Reserve Bank of India: functions, role and importance
- 2.4 Financial planning - spending management - investment planning

READING LIST:

1. Jhingan M. L. (2022): *Macro Economic Theory*, Vrinda Publications (P) Ltd.
  2. Srivastava P. K.(2022): *Banking Theory and Practice*, Himalaya Publising House, Mumbai
  3. Singh Amit Kumar (2023): *Financial Literacy*, New Century Publications
  4. Raushan Kumar and Pavnesh Kumar (2023): *Financial Literacy - A Way to Financial Well being*, Notion Press.
  5. Datt and Sundharam (2023): *Indian Economy*, S. Chand & Co. New Delhi
  6. Warren Buffett (2023): *Investment Principles*, Prabhat Prakashan Pvt. Ltd.
  7. Pandey A. (2014): *Capital Market and Financial System in India*, New Century Publications
  8. Patidar Vijay (2021): *Financial Literacy*, Notion Press.
  9. Toor N. S. and Arundeeep Toor (2022): *Principles and Practice of Banking*, Skylark Publications.
  10. Das Biswajeet (2023): *Basics of Banking*, Notion Press.
-

Shivaji University, Kolhapur
NEP -2020 SYLLABUS
Choice Based Credit System with MEME
B.A. (Part II) Psychology (SEC)
(Introduced from June 2023 onwards)
Semester III

i. Paper No: III

ii. Title of the Paper: Enhancing Emotional Intelligence Skills

iii. Specific Objectives:

1. To explain the nature and significance of emotional intelligence.
2. To study the models of emotional intelligence.
3. To know personal competence and its two facets: Self -awareness and Self-management.
4. To understand social competence and its two dimensions: Social awareness and relationship management.
5. To develop emotional intelligence skills.

iv. Course Outcomes:

After successfully completing this course students will be able to:

1. Evaluate the effect of emotional intelligence on various aspects of life.
2. Apply self-awareness techniques to recognize and manage emotions effectively.
3. Demonstrate improved interpersonal skills and empathetic understanding.
4. Acquire specific skills for enhancing their emotional intelligence.

v.

Module	No. of Hours	No. of Credits
Module I - Personal Competence	15	01
Module II – Social Competence	15	01

vi. Recommended reading:

a) Book for Study:

Kanwar P. & Gambhir V. (2023): Emotional Intelligence, Notion Press, ISBN-13 :979-888951977.

b) Books for Reference:

1. Goleman, D. (1995). Emotional Intelligence: Why It Can Matter More Than IQ. Bantam.
2. Emotional Intelligence in Everyday Life: A Scientific Inquiry (pp. 272-293). Psychology Press.
3. Bradberry, T., & Greaves, J. (2009). Emotional Intelligence 2.0. Talent Smart.

4. Mayer, J. D., Salovey, P., & Caruso, D. R. (2004). Emotional Intelligence: Theory, Findings, and Implications. *Psychological Inquiry*, 15(3), 197-215.

vii. Nature of Question Paper (Semester End Examination) Total Marks = 50

Q.1 Complete the following sentences by choosing correct alternative. (25×2 = 50 Marks)

Shivaji University, Kolhapur
NEP -2020 SYLLABUS
Choice Based Credit System with MEME
B.A. (Part II)
Psychology (SEC)
(Introduced from June 2023 onwards)
Semester III

Module I   Personal Competence

- 1.1 Definition and Significance of Emotional Intelligence
- 1.2 Mixed Models of Emotional Intelligence
  - a. Bar-On's Model
  - b. Goleman's Model
- 1.3 Self-Awareness
  - a. Observing and Recognizing one's Emotions
  - b. Knowing one's Strengths
  - c. Knowing one's Areas of Development
- 1.4 Self-Management/Self-Regulation
  - a. Managing Emotions
  - b. Managing Anxiety
  - c. Managing Anger
  - d. Managing Fear

Module II   Social Competence

- 2.1 Social Awareness
- 2.2 Relationship Management
  - a. Effective Communication
  - b. Collaboration and Teamwork
  - c. Conflict Management
- 2.3 Developing Emotional Intelligence Skills
  - a. Rapidly reduce the stress in the moment
  - b. Emotional Awareness
  - c. Non-verbal Communication
  - d. Use Humor and Play to deal with Challenges
  - e. Resolve Conflict Positively

*****

Shivaji University, Kolhapur

Revised Syllabus in accordance with NEP-2020

Sub: Political Science

(Introduced from – 2023-24)

BA Part – II Sem – III (SEC-3) Multidisciplinary

Title of the Paper: Gender Sensitization

Course Outcome:

- i) To Create awareness about Gender Equality
- ii) To introduce the concept of Gender Equality with special reference to India
- iii) To know the status of women and third Gender in India

Modules	Topic	Credit
Module –I	1) Gender Equality a) Meaning of Gender Equality b) Gender Equality in Politics c) Political Participation of Women d) Role of Women in Policy Making and Development	1
Module- II	2) Challenges before Gender Sensitization a) Reservation of Women in Local Self Government b) Gender Identity c) Problems of Third Gender d) Security Concern of Women and Third Gender	1
	Total	2

Suggested Reading

- 1) Menon, Nivedita, Gender and Politics in India, Oxford India Paper Back
- 2) Saigol, Rubina, Feminism in India, Women Unlimited Publication

- 3) Patil, Bharti, Women Society and Polity, Harmis Publication, 2014
- 4) Sinha Niveja, Women in Indian Politics: Empowerment of Women through Political Participation, Gyan Publication, 200
- 5) Pawar Vaishali, Mahilanchya Satta Sanghrashacha Alekh, Diamond Publication, Pune
- 6) John Mery E. , Women Studies in India, A Reader, (Ed.) Penguin India Publication

शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर

Board of Studies in Marathi

मराठी अभ्यास मंडळ

CBCS with M.E. & M.E. in accordance with NEP 2020

Skill Enhancement Course (SEC)

अभ्यासक्रम / Syllabus

बी.ए. भाग : 2 / Class : II

B.A. Part – II Sem- IV

June 2023 onward

सत्र : चौथे

परीक्षणात्मक लेखन

Course Learning Outcomes

१. परीक्षणाची संकल्पना व स्वरूप समजेल.
२. परीक्षणात्मक लेखनाचे प्रकार व स्वरूप यांचे आकलन होईल.
३. परीक्षणात्मक लेखनाचे कौशल्य अवगत होईल.
४. रोजगाराच्या संधी उपलब्ध होतील.
५. परीक्षणलेखनाचे उपयोज होईल.

विभाग Module	घटक Topic	अध्यापन तासिका Teacing Hours	श्रेयांक Credit
विभाग १ Module 1	परीक्षण: संकल्पना व स्वरूप · परीक्षणात्मक लेखनाचे प्रकार व स्वरूप. - ग्रंथपरीक्षण-कादंबरी, कथा, कविता, नाटक, वैचारिक व शास्त्रीय ग्रंथ इ. - नाटक व नाट्यप्रयोग परीक्षण. - चित्रपट परीक्षण - चित्रवाणीवरील (टी. व्ही) मालिकांचे परीक्षण · माध्यमांनुसार परीक्षणाचे प्रकार १. वृत्तपत्रीय परीक्षण २. नियतकालिकांसाठी परीक्षण ३. डिजिटल माध्यमांवरील परीक्षण	15	1

विभाग २ Module 2	परीक्षणात्मक लेखनासाठी भाषिक कौशल्ये वाचन, आकलन, मूल्यनिर्णयन, लेखन इ. - परीक्षणासाठी आवश्यक पूर्वतयारी व गुण - परीक्षण लेखनाची पद्धती/मंत्र - परीक्षणात्मक लेखनाचे महत्त्व - रोजगाराच्या संधी - प्रात्यक्षिकासह परीक्षणात्मक लेखन (घटक १ मधील परीक्षणाच्या सर्व प्रकारांचे प्रात्यक्षिकासह लेखन)	15	1
------------------------	--	----	---

संदर्भग्रंथ

१. पुंडे, द. दि., ग्रंथदर्शन, पद्मगंधा प्रकाशन, पुणे
२. नसिराबादकर, ल.रा., व्यवहारिक मराठी, भाषाविकास संशोधन संस्था, कोल्हापूर
३. चौगुले, वि. शं., ग्रंथ-संवाद, संजय प्रकाशन, पुणे.
४. रिंढे, नीतीन,, लीळा पुस्तकाच्या, लोकवाङ्मय गृह, मुंबई
५. काळसेकर, सतीश., वाचनाऱ्याची रोजनीशी, लोकवाङ्मय गृह, मुंबई
६. चित्रे, निखिलेश., आडवाटेची पुस्तके, लोकवाङ्मय गृह, मुंबई
७. कुलकर्णी, गो. म., रसगृहण कला आणि स्वरूप, कॉन्टिनेंटल प्रकाशन, पुणे.
८. पाटणकर, रा. भा., साहित्यविचार आणि सौंदर्यशास्त्र, मौज प्रकाशन, मुंबई.
९. रोकडे, मनोहर., व्यावहारिक आणि उपयोजित मराठी, स्नेहवर्धन प्रकाशन, पुणे
१०. सांगळे, संदीप, व्यवहारिक उपयोजित मराठी व प्रसारमाध्यमांची कार्यशैली, डायमंड पब्लिकेशन, पुणे.
११. गवस, राजन., शिंदे अरुण, पाटील गोमटेश, भाषिक सर्जन आणि उपयोजन, दर्या प्रकाशन, पुणे.
१२. जाधव, रा. ग., निवडक समीक्षा, पद्मगंधा प्रकाशन, पुणे.

१३. जाधव, रा. ग., निवडक समीक्षा, पद्मगंधा प्रकाशन, पुणे
१४. पठारे, रंगनाथ, आजची कादंबरी: नोंदी आणि निरीक्षणे, शब्दालय प्रकाशन, श्रीरामपूर.
१५. भांड, बाबा (संपा), कोसलाबद्दल, साकेत प्रकाशन, औरंगाबाद.
१६. पोतदार, द. बा., मराठे व इंग्रज: पुस्तक परीक्षण,
१७. पत्की, हेमकिरण, भूमी नव्या कवितेची, सर्जन संवाद प्रकाशन, मुंबई.
१८. पत्की, हेमकिरण, कवितेला शोधित जावे, सर्जन संवाद प्रकाशन, मुंबई

प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप
Pattern of Question paper
Total Marks - 50

प्रश्न क्रमांक	प्रश्नाचे स्वरूप	गुण
1.	बहुपर्यायी वस्तुनिष्ठ प्रश्न (MCQ) योग्य पर्याय निवडा (प्रत्येकी 2 गुणांचे एकूण 25 प्रश्न)	50

शिवाजी विश्वविद्यालय, कोल्हापुर.

हिंदी अध्ययन मंडल.

द्वितीय वर्ष (बी.ए. भाग दो)(मानव्यविद्या शाखा) हिंदी

चतुर्थ सत्र (SKILL ENHANCEMENT COURSE.)

(SEM. IV) मशीनी अनुवाद

शैक्षिक वर्ष 2023-24 से प्रारंभ

(शैक्षिक वर्ष 2023- 24, 2024-25, 2025-2026.)

(नवीन पाठ्यक्रम सत्र परीक्षा तथा एन.ई.पी. 2020 प्रणाली)

New syllabus Semester Credit & NEP 2020 System

उद्देश्य—

1. मशीनी अनुवाद का सामान्य परिचय कराना।
2. अनुवाद के उपकरण और उसकी उपयोगिता के विविध क्षेत्रों से परिचित कराना।
3. छात्रों को मशीन अनुवाद का महत्त्व बताना।
4. मशीनी अनुवाद के प्रारंभिक विकास के विविध सोपानों से परिचित कराना।
5. मशीनी अनुवाद की भारत सरकार की विविध योजनाओं का परिचय प्राप्त कराना।

पाठ्यक्रम—

मशीनी अनुवाद

इकाई प्रथम

1. अनुवाद प्रक्रिया और विविध समस्याएँ
2. अनुवाद के उपकरण और उपयोगिता के क्षेत्र .

इकाई दूसरी –

मशीनी अनुवाद अवधारणा और विकास

1. मशीनी अनुवाद स्वरूप, अर्थ, संकल्पना विवेचन. I.
2. विकास – मशीनी अनुवाद – प्रारंभ विकास के विविध सोपान
3. प्रकार– विशुद्ध मानव अनुवाद, मशीन साधित मानव अनुवाद, मानव साधित अनुवाद.
4. मशीनी अनुवाद की भारत सरकार की योजनाएँ.

प्रश्नपत्र का स्वरूप तथा अंक विभाजन

कुल अंक 40

	प्रश्न का स्वरूप	अंक
प्रश्न 1	समग्र पाठ्यक्रम पर पाँच बहुविकल्पीय प्रश्न अ) पर्यायवाची 3 प्रश्न 06 अंक ब) उचित मिलान 1 प्रश्न 02 अंक क) सही गलत 1 प्रश्न 02 अंक	10
प्रश्न 2.	समग्र पाठ्यक्रम पर लघुतरी प्रश्न (चार में से दो) उत्तर सीमा 150–200 शब्द	10
प्रश्न 3	समग्र पाठ्यक्रम दीर्घोत्तरी प्रश्न (अंतर्गत विकल्प के साथ) उत्तर सीमा 600–800 शब्द	20

अंतर्गत मूल्यामापन **10 अंक** (मौखिक / चर्चासत्र / स्वाध्याय / यात्रा भेंट / क्षेत्रीय कार्य)

संदर्भ ग्रंथ–

1. अनुवाद प्रक्रिया और तकनीक – डॉ. रामप्रकाश कुलश्रेष्ठ.
2. अनुवाद विज्ञान – डॉ. भोलानाथ तिवारी.

3.कार्यालयीन हिंदी एवं कार्यालयीन अनुवाद तकनीक— डॉ.सुरेश माहेश्वरी।

5. कम्प्युटर के भाषिक अनुप्रयोग —डॉ.विजयकुमार मल्होत्रा.

Shivaji University, Kolhapur

Skill Enhancement Course (SEC) under NEP

B. A. Part II Sem. IV

SEC Course: BUSINESS COMMUNICATION AND PRESENTATION SKILLS

Credits: 2

Hours: 30

Self-study Mode

Objectives:

1. Apply Business Communication in professional life.
2. Prepare a simple power point presentation.

Learning Outcomes:

1. Students will be able to recognise and engage in different types of business communicative activities.
2. Students will be able to prepare PowerPoint presentations.

Unit I (1 Credit, 15 Hours)

- Nature, meaning, scope and importance of business communication.
- Process of communication
- Barriers to communication
- Types of communication (formal and informal, Oral and written)
- Business Correspondence

Unit II (1 Credit, 15 Hours)

- Structure of presentations
- Uses of aids like power point
- Do's and Don'ts of presentation
- Body language during presentations
- Types of presentations

Reference:

1. *Business Communication and Presentation Skills*, Self Instructional Material developed

Further Reading:

1. Dr. Rao, Nageshwar & Dr. Das Rajendra P. *Communication Skills*, Delhi, Himalaya Publishing House, 2005.
2. Ganguly, Anand. *The Art of Business Communication*. Goodwill Publishing House, New Delhi.
3. Kariya, Rajesh. *Professional Communication*, Jaipur, Paradise Publishers, 2012.
4. Kaul, Asha. *Business Communication*. Prentice-Hall of India Private Limited, New Delhi. 2007.
5. Kumar, Varinder and Bodh Raj. *Business Communication*. Kalyani Publishers, New Delhi. 2000.
6. Rai, Urmila and S. M. Rai. *Effective Communication*. Himalaya Publishing House, Mumbai. 2001.
7. Mathew, M. J. *Business Communication: Theory and Practice*. RBSA Publishers, Jaipur. 2002.
8. Verma, Shalini - *Business Communication* -Vikas Publishing House Second Edition
9. Krizan, Merrier, Logan and Williams. - *Effective business communication* Cengage Learning, 2008.
10. <https://presentationskills.me/body-language/>
11. <https://www.envision-creative.com/top-10-powerpoint-tips-dos-and-donts/>

Evaluation Method

Total Marks	50
Duration	1 hour
Type of Questions	Multiple Choice (MCQ)

Skill Enhancement Course

Course Sociology B.A.Part – II, Semester- IV

Course Title: Fieldwork Research Method

Marks - 50

This course introduces students to the fundamental concepts, techniques and ethical considerations involved in conducting fieldwork and social research within the realm of sociology. Through a combination of theoretical discussions, practical exercises, and hands-on fieldwork experience, students will develop the skills necessary to design, execute and analyze sociological research in real-world settings.

A) OBJECTIVES:

1. Understand the theoretical foundations of fieldwork and social research in sociology.
2. Demonstrate competence in designing a research project, including formulating research questions and hypotheses.
3. Apply appropriate data collection methods in fieldwork settings.
4. Analyze and interpret qualitative and quantitative data collected during fieldwork.

B) OUTCOMES:

- 1. Research Proposal Design:** Design a comprehensive research proposal that outlines the research problem, objectives, methodology, and ethical considerations for a sociological fieldwork project.
- 2. Data Collection:** Demonstrate proficiency in employing diverse data collection techniques, including participant observation, interviews, and surveys, in various fieldwork settings.
- 3. Data Analysis and Interpretation:** Apply suitable qualitative and quantitative data analysis methods to extract meaningful insights from collected data and present well-supported conclusions.
- 4. Communication:** Effectively communicate research findings through written research reports, presentations, and visual aids, demonstrating an understanding of appropriate scholarly writing conventions.

C) COURSE CONTENT

UNIT – I: Fieldwork Research Method

(15 hours)

- A) Fieldwork Method: Meaning and Characteristics
- B) Steps in Fieldwork process
- C) Importance of Fieldwork Method
- D) Fieldwork Examples :1) M. N. Shrinivas 2) S. C. Dube

UNIT – II: Data Collection Techniques and Analysis and Interpretation

(15 hours)

- A) Participant observation

- B) Interviews
- C) Qualitative data analysis
- D) Quantitative data analysis

Suggested Readings:

1. Ahuja, Ram (2008); Research Methods, Rawat Publications, Jaipur.
- 2) S. C. Dube (1951); The Camar, The Universal Publisher Ltd.
- 3) M. N. Shrinivas (1952); Religion and Society among the Coorgs of South India, Oxford Clarendon Press.
4. Madan, T. N. (2004). Fieldwork. Oxford University Press.
5. Desai, V., & Potter, R. B. (2006). Doing Development Research. Sage Publications India.
6. Srinivas, M. N. (2009). The Remembered Village. Oxford University Press.
7. Shah, G. H. (2017). Fieldwork in the Social Sciences: An Introduction. Oxford University Press India.
8. भांडारकर पु.ल. (१९८७); सामाजिक संशोधन पद्धती, महाराष्ट्र ग्रंथनिर्मिती मंडळ, नागपूर.
9. नाडगौडे गुरुनाथ (१९९९); सामाजिक मानवशास्त्र, फडके प्रकाशन, कोल्हापूर
10. कऱ्हाडे बी.एम. (२००७); शास्त्रीय संशोधन पद्धती, पिंपळापुरे अँड कं. पब्लिशर्स, नागपूर.

BA-2

Semester-4

Historical Tourism in India

Unit 1. Vijayapura-Hampi Circuit

(Teaching Hours- 15, Credit- 01)

- a. Monuments in Vijayapura
- b. Hampi: Layout of the city
- c. Hampi: Sculptures and Monuments

Unit 2. Delhi-Agra-Fatehpur Sikri Circuit

(Teaching Hours- 15, Credit- 01)

- a. Monuments in Delhi
- b. Monuments in Agra
- c. Monuments in Fatehpur Sikri

Suggested Readings:

- माटे म.श्री. , कमल चव्हाण, मध्ययुगीन कलाभारती, कॉन्टिनेन्टल प्रकाशन, पुणे, २००२
- पार्श्व, दुमिन्गुश व फेर्नाव नुनिश, विजयनगरचे साम्राज्य (मूळ अनुवाद: रोबर्ट स्युअल, मराठी अनुवाद: चंद्रशेखर जहागीरदार, संपादन: वसुंधरा फिलीझोया), एन.बी.टी. इंडिया, नवी दिल्ली, १९९५.
- Rajashekar S., Masterpieces of Vijayanagar Art, Bombay, 1983
- रामाराव, एन, कृष्णदेवराया (मराठी अनुवाद:लीला बावडेकर), एन.बी.टी. इंडिया, नवी दिल्ली, २०१३
- Sewell Robert, A Forgotten Empire, Asian Educational Services, New Delhi, 1982
- Bhanu, Dharma (1979). The Province of Agra: Its History and Administration. Concept Publishing Company
- Bosworth, Clifford Edmund. Historic cities of the Islamic world, 2008
- Mukerji, Satya Chandra. The traveler's guide to Agra, 1892
- Javid Ali. World Heritage Monuments and Related Edifices in India, 2008
- Tillotson, Giles. Delhi Darahan. Penguin Random House India, 2019

Shivaji University, Kolhapur
B. A. II SEM IV (SEC)

Course Name : E-Banking

Course Credits : 2

Course Outcomes: After successful completion of this course, the students will be able to:

- Understand the purpose and functions of banks.
- Use different e-banking applications.
- Able to learn about the various forms of digital banking.
- Make insight into the modes of digital payments.

Module 1: Introduction to E-Banking

(Credit- 01)

- 1.1 Banks: meaning, types, functions
- 1.2 E- banking: meaning, nature and uses
- 1.3 Traditional banking vs. e- banking - facets of e- banking
- 1.4 Importance and limitations of e- banking

Module 2: Digital Payments

(Credit- 01)

- 2.1 National Payments Corporation of India (NPCI)
- 2.2 Introduction to digital payments: Do's and Don'ts
- 2.3 Modes of digital payments: card based - debit cards, credit cards - internet banking, mobile banking
- 2.5 UPI: modes - significance and precautions

READING LIST:

1. Das Biswajeet (2023): *Basics of Banking*, Notion Press.
  2. Ravindra Kumar and Manish Deshpande (2022): *E- banking*, Pacific Books International
  3. Indian Institute of Banking & Finance (2019): *Digital Banking*, IIBF
  4. Kant Mani (2020): *Electronic Banking Frauds*, Kamal Publishers.
  5. K, Srinivasa Rao (2022): *Changing Dimensions of Banking in India*, Notion Press
  6. Jaspal Singh (2019): *Digital Payments in India*, New Century Publications
  7. Srivastava P. K. (2022): *Banking Theory and Practice*, Himalaya Public House, Mumbai
  8. Datt and Sundharam (2023): *Indian Economy*, S. Chand & Co. New Delhi.
  9. Bishnu Prasad Patro (2020): *Digital Payment - Blue Print for Shining India*, Red Flower Publications Pvt. Ltd.
  10. www.rbi.org.in
  11. www.npci.org.in
-

SHIVAJI UNIVERSITY, KOLHAPUR
NEP -2020 SYLLABUS
Choice Based Credit System with MEME
B.A. (Part II)
Psychology (SEC)
(Introduced from June 2023 onwards)
Semester IV

i. Paper: IV

ii. Title of the Paper: Leadership Skills for Youth

iii. Specific Objectives:

1. To understand the importance of leadership in career and life.
2. To explain various leadership styles and their characteristics.
3. To explore and inculcate leadership skills.

Course Outcomes:

After successfully completing this course students will be able to:

1. Understand the concept of leadership and its importance.
2. Familiar with the various styles of leadership and their characteristics.
3. Enhancing specific leadership skills.
4. Effective use of leadership skills in their life.

iv.	Module	No of Hours	No. of credits
	Module: 1 - Leadership Styles	15	01
	Module: 2 - Leadership Skills	15	01

vi. Recommended reading

a) Book for Study:

Kolzow, David R. (2014). Leading from Within: Building Organizational Leadership Capacity. A self-published e-book. (Free pdf book available online)

https://www.iedconline.org/clientuploads/Downloads/edrp/Leading_from_Within.pdf

b) Books for Reference:

1. Kovac, H., Sirol, M and Sumanjski, M. (2017). Leadership Handbook. SEEYN Publisher

https://www.salto-youth.net/downloads/toolbox_tool_download-file-1611/SEEYN%20LEADERSHIP%20HANDBOOK.pdf

2. Plecas, D., Squires, C. and Garis, L. (2018). The Essentials of Leadership in Government: Understanding the Basics. 2nd Edition, Len Garis, City of Surrey

vi. Nature of Question Paper (Semester End Examination) Total Marks = 50

Q.1 Complete the following sentences by choosing correct alternative. (25×2 = 50 Marks)

SHIVAJI UNIVERSITY, KOLHAPUR
NEP -2020 SYLLABUS
Choice Based Credit System with MEME
B.A. (Part II)
Psychology (SEC)
(Introduced from June 2023 onwards)
Semester IV

LEADERSHIP SKILLS FOR YOUTH (Paper IV)

Module: 1 - Leadership Styles

1.1 – Definition and Nature of Leadership

1.2 – Leadership Styles

1. Authoritarian vs. Democratic Leadership
2. The Charismatic Leader
3. Transactional Leadership and Transformational Leadership
4. The Servant Leader and Situational Leadership

Module: 2 - Leadership Skills

2.1 - Hard vs. Soft Skills and Interpersonal Skills

2.2 - Communicate Effectively and Conflict Resolution

2.3 - Problem-Solving and Critical Thinking

2.4 - Decision-Making and Facilitation

Shivaji University, Kolhapur
Revised Syllabus in accordance with NEP-2020
Sub: Political Science
(Introduced from – 2023-24)
BA Part – II Sem –IV (SEC-4) Multidisciplinary

Title of the Paper: Human Rights Education

Course Outcome:

- i) To Create awareness about Human Rights
- ii) To introduce the concept of Human Rights with special reference to India
- iii) To know the legal and constitutional provisions about Human Rights in India

Modules	Topic	Credit
Module –I	Introduction to Human Rights a) Meaning of Human Rights b) Universal Declaration of Human Rights- 1948 c) Significance of Human Values in Protection of Human Rights d) Human Rights of Subaltern	1
Module- II	Human Rights a) National Human Rights Commission b) Human Rights Movements in India c) Terrorism and Human Rights d) Provisions for Protection of Human	1

	Rights	
	Total	2

Suggested Readings:

- 1) Baxi Upendra, The Feature of Human Rights, Oxford Press, New Delhi
- 2) Priyam Menon and Banerjee, Human Rights Gender and the Environment, New Delhi, Pearson
- 3) Donnely Jack, Universal Human Rights in Theory and Practice, Comne University Press,
- 4) Clapham Andrew, Human Rights: A Very Short Introduction, Oxford,
- 5) Narayan S., Human Rights Dynamics in India, Kalpas Publication,